

Programkriterier for Elektrifisering av sjøtransport

Formål

Med støtteprogrammet Elektrifisering av sjøtransport ønsker Enova å bidra til en markedsendring hvor nullutslippsfartøy blir konkurransedyktige sammenlignet med de konvensjonelle løsningene. Målet er at batteriløsninger skal bli det foretrukne valget uten støtte og føre til reduserte utslipp og en mer energi- og klimaeffektiv skipsfart på vei mot lavutslippssamfunnet.

Programmet skal bidra til markedsintroduksjon av batteriløsninger i alle fartøysegment og utvikling og demonstrasjon av teknologi som gir økt hybridiseringsgrad, nullutslippsløsninger eller større bruksområder for batteriløsninger. Programmet skal bidra til at kommersiell bruk av batterier om bord på skip skjer hurtigere og i et økt omfang enn de ellers ville blitt.

Investeringsstøtten skal dekke deler av merkostnadene sammenlignet med konvensjonelle løsninger og bidra til at batteriteknologi og dens egenskaper blir bedre kjent. Andre løsninger som eventuelt velges i tillegg til batteriinstallasjonen skal være blant de mest energi- og klimaeffektive som finnes på markedet. Infrastruktur som er nødvendig for å gjennomføre elektrifisering av et eller flere konkrete fartøy kan inkluderes i merkostnaden.

Skip og ladeinfrastruktur i offentlig støttet rutegående trafikk støttes ikke via programmet Elektrifisering av sjøtransport.

Virkemiddel og støttenivå

Virkemiddel: Investeringsstøtte

Støtten under dette programmet blir dekket av disse unntaksbestemmelsene:

1. Gruppeunntakets artikkel 36 – Tiltak som hever miljøstandarden utover gjeldende EU-standarder (fartøy)
2. ESAs vedtak 034/21/COL - statsstøtte til dedikert infrastruktur for alternative drivstoff (infrastruktur)

Se beskrivelser av unntaksbestemmelsene på siden <https://www.enova.no/esa>.

Støttesatser for anskaffelse og ombygging av fartøy og dedikert infrastruktur:

- inntil 30 prosent av godkjente merkostnader for store virksomheter
- inntil 40 prosent av godkjente merkostnader for mellomstore og små virksomheter
- prosjekter som er særlig innovative kan oppnå et innovasjonstillegg på inntil 10 prosent.

Følgende vilkår gjelder for støtte til dedikert infrastruktur:

- Infrastrukturen skal etableres for en eller flere forhåndsidentifiserte virksomheter og deres behov, og skal brukes enten eksklusivt eller primært av disse virksomhetene. Infrastrukturen kan i tillegg tilrettelegges for bruk av andre virksomheter på markedsmessige vilkår, i tilfeller hvor dette er hensiktsmessig.
- Infrastrukturen er forbi stadiet for forskning og utvikling, det vil si infrastruktur med TRL-nivå¹ 7-9.
- Støttemottaker kan være eier av det/de aktuelle fartøyene som har behov for infrastruktur eller en tredjepart som ønsker å tilby infrastruktur til det/de aktuelle fartøyene.

Støtten som et prosjekt kan få er også oppad begrenset til det beløpet som er nødvendig for å oppnå en positiv netto nåverdi. Nettonåverdiregninger baseres på det normale avkastningskravet i bransjen, og er satt til 7% for sjøtransport og 7,8% for havbruk og fiskeri.

Vi gjør oppmerksom på at Enova vil kunne endre programmets støttesatser og gradvis avvikle støtte til enkelte fartøytyper eller segment i takt med utviklingen i markedet. Endringer vil imidlertid ikke ha tilbakevirkende kraft, og det er programkriteriene på søknadstidspunktet som gjelder for det enkelt prosjekt.

Kvalifikasjonskriterier

Søkeren

1. Skal være en privat eller offentlig aktør registrert i norsk foretaksregister
2. Skal være økonomisk ansvarlig for prosjektet, og skal dokumentere og rapportere resultater
3. Skal ha tilstrekkelig gjennomføringsevne, det vil si at virksomheten har dokumenterte og realistiske planer for organisering, finansiering, prosjektgjennomføring, drift og vedlikehold.

Fartøy

1. Omfatter investering i batteriløsning i nytt eller eksisterende fartøy
2. Batteriteknologien skal være vesentlig i fartøyets energikonvertering eller energibruk, for eksempel knyttet til fremdriftssystem eller lasthåndtering
3. Kan omfatte investering i utvidelse av kapasitet for eksisterende batteriløsninger for fremdrift. Kun forskjellen (oppgitt i kWh) mellom eksisterende batteristørrelse og planlagt batteristørrelse er støtteberettiget. Dette gjelder også om eksisterende batteriløsning skal skiftes ut.
4. Eventuelle andre teknologier som støttes i forbindelse med batteriinstallasjonen skal være blant de mest energi- og klimaeffektive som er tilgjengelige på markedet. Enova gir ikke støtte til forbedret skrogdesign, LED-belysning eller merkostnader for LNG-løsninger sammenlignet med konvensjonelle løsninger.
5. Omfatter investeringer i fysiske installasjoner/tiltak
6. Resulterer i
 - a. Redusert eller konvertert energiforbruk med minimum 100 000 kWh per år per fartøy, som tilsvarer eksempelvis 10 000 l per år per fartøy MGO, eller
 - b. Reduserte klimagassutslipp på minimum 26 000 kg CO₂-ekvivalenter per år sammenlignet med det oppgitte alternativet til å gjennomføre tiltaket
7. Omfatter ikke tiltak i PSV (offshore forsyningsfartøy). Støtte til denne fartøytypen er avvirket på dette programmet.

¹ <https://www.enova.no/bedrift/industri-og-anlegg/tema/technology-readiness-levels-trl/>

Dedikert infrastruktur

1. Støtte til infrastruktur vil kun behandles i sammenheng med søknad om støtte til fartøy og kun i de tilfeller hvor drift av fartøyet vil kreve utbygging av ny infrastruktur.
2. I de tilfeller hvor det er to ulike aktører som skal investere i henholdsvis fartøy og infrastruktur, så skal fartøy og infrastruktur omsøkes i separate søknader (med henvisning til hverandre).
3. Det kan støttes infrastruktur på inntil 2 geografiske lokasjoner per fartøy.

Se for øvrig vilkår for støtte til dedikert infrastruktur for alternative drivstoff under avsnitt «Virkemiddel og støttenivå».

Dokumentasjon

Søknader som ikke er komplette på søknadstidspunktet vil bli avvist. Søknader må som et minimum inneholde utfylt malverk:

- a) mal for prosjektbeskrivelse
- b) mal lønnsomhetsvurdering

Energi- og/eller klimaresultatet skal være en direkte konsekvens av den konkrete investeringen. Indirekte effekter kan ikke regnes inn i resultatet. Forbedringer i spesifikk energi- eller klimaeffektivitet som oppnås som følge av kapasitetsøkning kan ikke regnes inn i resultatet.

Rangeringskriterier

Søknader rangeres innenfor den enkelte søknadsfrist basert på disse kriteriene:

1. Ringvirkninger (bidrag til programmets formål)
2. Innovasjonsgrad
3. Kostnadseffektivitet (innstilt støtte i kroner/energiesultat i kWh)

For rangering på kostnadseffektivitet benyttes innstilt støttesum. Innstilt støtte vil kunne være lavere enn omsøkt støtte, basert på Enovas vurdering av innovasjonsgrad og/eller lønnsomhet.

Prosess og betingelser

Støtte utbetales etterskuddsvis basert på framdriftsrapporter. Enova kan betale ut inntil 80 prosent av totalt tilskuddsbeløp underveis. Resterende beløp vil utbetales etter godkjent sluttrapportering når tiltakene er ferdigstilt og i drift.

For prosjekter som har fått støtte til infrastruktur, holdes 20% av støtten til infrastruktur tilbake til de relaterte fartøyene er ferdigstilte. Dersom fartøyene ikke blir ferdigstilt vil hele støttebeløpet bli trukket tilbake.

Ved sluttrapportering skal gjennomføring av de omsøkte tiltakene dokumenteres med samsvarserklæring fra leverandør. Prosjektregnskap og faktiske merkostnader skal dokumenteres (se [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet.](#))

I tilfeller hvor støttemottaker ikke er den som bruker fartøyet må støttemottaker gjøre bruker kjent med at fartøyet er støttet av Enova og oppgi støttebeløpets størrelse. Dette er spesielt aktuelt for leasingselskap.